

I. DISPOSICIONS GENERALS

CAP DE L'ESTAT

4678 *Reial decret llei 7/2017, de 28 d'abril, pel qual es prorroga i es modifica el Programa d'activació per a l'ocupació.*

I

Per tal de facilitar i fomentar l'accés de les persones desocupades als serveis dels serveis públics d'ocupació, una de les iniciatives que recull l'Acord de propostes per a la negociació tripartida per enfortir el creixement econòmic i l'ocupació, signat el 29 de juliol de 2014 pel Govern i els interlocutors socials, va ser el disseny d'un programa d'activació per a l'ocupació per a desocupats de llarga durada amb càrregues familiars.

El programa es distingia per oferir continguts específics d'orientació, formació, requalificació i reconeixement de l'experiència de treball que, acompanyat d'una mesura de protecció, contribuís a facilitar la reinserció laboral d'aquests desocupats. En execució d'aquesta previsió, el Govern i els interlocutors socials van signar el desembre del mateix any l'Acord sobre el Programa extraordinari d'activació per a l'ocupació, aprovat posteriorment pel Reial decret llei 16/2014, de 19 de desembre, pel qual es regula el Programa d'activació per a l'ocupació, i prorrogat pel Reial decret llei 1/2016, de 15 d'abril.

L'economia espanyola acumula tres anys de creixement del PIB. En aquest període, s'han creat gairebé un milió i mig d'ocupacions. Malgrat això, 3.702.137 persones segueixen inscrites com a desocupades, i bona part d'elles, una mica menys de la meitat, des de fa més d'un any.

L'avaluació del Programa d'activació per a l'ocupació posa de manifest que fins al 31 de gener de 2017 s'han atès 217.721 sol·licitants; dels quals 140.139 han accedit a l'ajuda econòmica, i el 88% dels que han percebut la prestació i l'han compatibilitzat amb l'ocupació han mantingut la feina després que finalitzés el Programa. A més, un de cada tres beneficiaris ha obtingut una col·locació en els dotze mesos següents a la seva incorporació al Programa.

Per tot això, davant la finalització del termini per accedir al Programa d'activació per a l'ocupació el 15 d'abril de 2017, el Govern i els interlocutors socials han tingut diverses reunions de treball en el marc de la mesa de diàleg social per al disseny d'un pla de xoc per l'ocupació, en què, en primera instància, s'ha procedit a avaluar el Programa d'activació per a l'ocupació vigent i debatre propostes de millora.

El Govern i els interlocutors socials coincideixen en la necessitat de mantenir els instruments existents per a la protecció i l'activació dels desocupats de llarga durada amb càrregues familiars i, en conseqüència, en la necessitat de prorrogar el Programa durant un any.

A través de les modificacions que s'introdueixen en el Programa, s'hi permet l'accés a qualsevol desocupat que hagi esgotat qualsevol prestació per desocupació, i no únicament després d'haver esgotat el Programa de requalificació professional de les persones que esgotin la seva protecció per desocupació, el Programa temporal de protecció i inserció o la renda activa d'inserció; es redueix el termini d'espera per sol·licitar-lo des que s'ha esgotat qualsevol prestació de sis mesos a un mes; i es redueix el termini d'inscripció com a demandant d'ocupació de 360 dies a 270 dies dins dels 18 mesos anteriors a la sol·licitud.

Les modificacions esmentades s'apliquen també als desocupats que compleixin els nous requisits que no estiguin inscrits a la data d'entrada en vigor d'aquesta norma, però que sí ho estaven l'1 de desembre de 2014 o l'1 d'abril de 2016, i d'aquesta manera es dona cabuda a beneficiaris potencials als quals la regulació inicial no va permetre l'accés.

El text del Reial decret llei s'ha consultat i debatut amb les organitzacions sindicals i empresarials més representatives a la mesa de diàleg social per al disseny d'un Pla de xoc per l'ocupació, i les millores incorporades recullen parcialment les seves propostes.

II

El Reial decret llei consta d'un article únic, una disposició transitòria i tres disposicions finals.

L'article únic es refereix a les modificacions introduïdes en el Programa d'activació per a l'ocupació. Les modificacions fetes en el Reial decret llei persegueixen tres objectius essencials: ampliar un any més la durada de la mesura; ampliar el col·lectiu de persones que es poden beneficiar d'aquest Programa; i agilitzar i facilitar l'accés al Programa dels possibles beneficiaris.

Aquests objectius tenen com a finalitat última incrementar les possibilitats d'accés al mercat de treball d'un nombre important de persones que estan en una situació de gran dificultat per accedir-hi amb el consegüent risc d'exclusió social, a través de dues vies: la millora de la seva ocupabilitat i, simultàniament, la cobertura de la situació de necessitat provocada per la insuficiència de recursos econòmics. Bàsicament, es tracta d'aprofundir en la finalitat de l'Acord tripartit subscrit pel Govern i els interlocutors socials el desembre de 2014 que va donar lloc a la posada en marxa del Programa.

L'apartat u de l'article esmentat fa una nova redacció dels paràgrafs a), b), c), f) i g) de l'article 2.1 del Reial decret llei 16/2014, de 19 de desembre, per ampliar la possibilitat d'accedir al Programa i facilitar el compliment del requisit a les persones en situació de desocupació més recent. Mitjançant la modificació de l'article 2.1.a) de la norma es produeix una ampliació important del col·lectiu de possibles beneficiaris, atès que s'inclouen entre aquests les persones que hagin esgotat una prestació contributiva o un subsidi per desocupació, dels que regula el títol III del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 8/2015, de 30 d'octubre, atès que es tracta d'un col·lectiu molt nombrós que s'afegeix als que han esgotat la resta de les ajudes.

També contribueix a l'ampliació i eliminació del requisit consistent a haver esgotat el tercer dret a la renda activa d'inserció, que anteriorment s'inclouïa dins del mateix paràgraf. Així mateix, l'eliminació del requisit d'estar inscrit en una data anterior a l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei, així com la reducció de 360 dies a 270 dies del període d'inscripció dins dels divuit mesos immediatament anteriors a la data de sol·licitud d'incorporació al Programa que el sol·licitant ha d'acreditar, incrementen notablement el nombre de possibles beneficiaris.

L'agilitació de l'accés al Programa s'aconsegueix mitjançant la reducció de sis mesos a un mes del termini d'espera posterior a l'esgotament de qualsevol de les prestacions o ajudes, així com de la mateixa reducció del termini d'espera en cas que després de l'esgotament d'alguna de les prestacions o ajudes s'hagi percebut qualsevol tipus de rendes mínimes, salaris socials, etc., concedides per qualsevol administració pública.

L'apartat dos modifica l'apartat b) de l'article 3 del Reial decret llei 16/2014, de 19 de desembre, per tal de facilitar als sol·licitants l'acreditació de la recerca activa d'ocupació, i potenciar la col·laboració de les agències de col·locació en el compliment del requisit esmentat.

L'apartat tres modifica l'article 4.1 per ampliar el termini en què es pot presentar la sol·licitud d'incorporació al Programa, de manera que les persones desocupades puguin sol·licitar l'admissió al Programa durant l'any següent a l'entrada en vigor d'aquesta norma.

En línia amb les modificacions fetes per l'apartat segon, els apartats quart i cinquè modifiquen l'article 6, i defineixen millor el paper del tutor en el procés de recerca activa d'ocupació que ha de dur a terme el desocupat per ser inclòs en el Programa, per tal de facilitar aquesta recerca i la seva acreditació.

La disposició final primera es refereix al títol competencial que empara l'aprovació d'aquesta norma.

La disposició final segona adapta el que disposa la Llei 18/2014, de 15 d'octubre, d'aprovació de mesures urgents per al creixement, la competitivitat i l'eficiència, a l'estructura del Ministeri, i referma l'efectivitat de la redacció feta de l'article 98 de la Llei esmentada pel Reial decret llei 6/2016, de 23 de desembre, de mesures urgents per a

l'impuls del Sistema Nacional de Garantia Juvenil, per tal de resoldre certs dubtes interpretatius.

La disposició final tercera preveu l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei.

III

Quant a la necessitat extraordinària i urgent que la Constitució exigeix a l'article 86 per aprovar aquest Reial decret llei, aquest requisit concorre en la mesura que es pretén adoptar amb aquesta norma.

El 15 d'abril de 2017 va vèncer el termini perquè els desocupats poguessin presentar la sol·licitud d'incorporació al Programa d'activació per a l'ocupació. Per això, la necessitat que la pròrroga del Programa entri en funcionament al més aviat possible per evitar situacions de desprotecció dels treballadors desocupats justifica l'aprovació urgent de la norma.

Per això és urgent que s'aprovi aquest Reial decret llei per tal que es puguin aplicar de manera immediata les mesures que s'hi preveuen, i s'atorgui més protecció als treballadors desocupats.

En virtut d'això, en ús de l'autorització concedida a l'article 86 de la Constitució, a proposta de la ministra d'Ocupació i Seguretat Social i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres a la reunió del dia 28 d'abril de 2017,

DISPOSO:

Article únic. *Pròrroga i modificació del Programa d'activació per a l'ocupació.*

El Reial decret llei 16/2014, de 19 de desembre, pel qual es regula el Programa d'activació per a l'ocupació, queda modificat de la manera següent:

U. L'apartat 1 de l'article 2 queda redactat de la manera següent:

«1. Poden ser beneficiàries d'aquest Programa les persones desocupades que presentin la sol·licitud d'incorporació dins del termini que indica l'article 4 i reuneixin els requisits següents en la data de la sol·licitud:

a) Que hagi transcorregut almenys un mes des de l'esgotament de l'última prestació o ajuda reconeguda, sempre que hagi estat alguna de les següents: la prestació per desocupació o el subsidi per desocupació regulats al títol III del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 8/2015, de 30 d'octubre; la renda activa d'inserció (RAI), regulada al Reial decret 1369/2006, de 24 de novembre, pel qual es regula el Programa de renda activa d'inserció per a aturats amb especials necessitats econòmiques i dificultat per trobar feina, o a les normes que el van precedir; el Programa temporal de protecció i inserció (PRODI), regulat al Reial decret llei 10/2009, de 13 d'agost, pel qual es regula el Programa temporal de protecció per desocupació i inserció; el Programa de requalificació professional de les persones que esgotin la seva protecció per desocupació (PREPARA), regulat al Reial decret llei 1/2011, d'11 de febrer, de mesures urgents per promoure la transició a l'ocupació estable i la requalificació professional de les persones desocupades, així com als reials decrets lleis successius que han prorrogat aquest Programa.

Als efectes d'aquest apartat no es considera esgotament l'extinció derivada d'una sanció o baixa en el dret per una causa imputable al beneficiari.

b) Estar inscrit com a demandant d'ocupació al servei públic d'ocupació competent en data 1 de maig de 2017. Aquest requisit s'entén complert en els supòsits en què el treballador, tot i no estar inscrit com a demandant d'ocupació en la data esmentada, tingui interrompuda la inscripció a causa de la realització d'un treball per compte d'altri, sempre que la durada del contracte hagi estat per un temps inferior a 90 dies.

c) Haver estat inscrit com a demandant d'ocupació durant 270 dies en els divuit mesos immediatament anteriors a la data de la sol·licitud d'incorporació al Programa.

d) No tenir dret a la protecció contributiva o assistencial per desocupació, o a la renda activa d'inserció.

e) Haver cessat involuntàriament en un treball per compte d'altri abans de l'esgotament de l'últim dret dels que recull la lletra a) anterior. A més, si s'ha treballat una vegada esgotat aquest dret, haver cessat de manera involuntària en l'últim treball efectuat.

f) No tenir rendes, de qualsevol naturalesa, superiors en còmput mensual al 75 per cent del salari mínim interprofessional, exclosa la part proporcional de dues pagues extraordinàries, i acreditar responsabilitats familiars. La consideració de rendes i l'acreditació de les responsabilitats familiars s'han de fer de conformitat amb el que estableixen els apartats 4 i 3, respectivament, de l'article 275 del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 8/2015, de 30 d'octubre. A aquests efectes no es tenen en compte les rendes derivades de les activitats compatibles amb l'ajuda.

g) En cas que una vegada esgotada alguna de les prestacions o ajudes incloses a l'apartat a) s'hagi percebut qualsevol tipus de rendes mínimes, salaris socials o ajudes anàlogues d'assistència social concedides per qualsevol administració pública, ha d'haver transcorregut com a mínim un mes des de la finalització de la percepció d'aquestes rendes abans de la sol·licitud d'aquest Programa.

h) Complir les obligacions d'activació que preveu l'article 3».

Dos. L'apartat b) de l'article 3 queda redactat de la manera següent:

«b) Acreditar, davant el servei públic d'ocupació en què estigui inscrit com a demandant d'ocupació, que durant el termini d'un mes a partir de la presentació de la sol·licitud han dut a terme, almenys, tres accions de recerca activa d'ocupació (RAO). L'acreditació s'ha de fer dins dels deu dies hàbils següents al transcurs del termini d'un mes esmentat, en el model establert pel servei públic d'ocupació corresponent, i ha de contenir, almenys, l'especificació de les accions de recerca activa d'ocupació efectuades i la data en què s'ha fet l'acreditació esmentada; seguidament el servei públic d'ocupació ha de comunicar al Servei Públic d'Ocupació Estatal l'acreditació certificada.

Es consideren actuacions de recerca activa d'ocupació cadascuna de les següents:

1a Treball per compte propi o aliè.

2a Inscripció en, almenys, una agència de col·locació.

3a Enviament o presentació de currículums en, almenys, tres empreses diferents.

4a Realització, com a mínim, d'una entrevista de treball.

5a Inscripció com a sol·licitant d'ocupació en, almenys, dos portals d'ocupació públics o privats.

6a Presentació a, almenys, una oferta de treball gestionada pels serveis públics d'ocupació o per les agències de col·locació.

7a Qualsevol altra que ofereixin els serveis públics d'ocupació i, específicament, accions formatives o accions d'informació i actuacions dirigides a l'autoocupació i l'emprenedoria.

Constitueix acreditació suficient del compliment d'aquesta obligació el certificat expedit per una agència de col·locació que inclogui, a més de la inscripció del sol·licitant en aquesta, la realització pel sol·licitant de dues de les actuacions d'entre les que recullen els apartats 3a a 6a anteriors».

Tres. L'article 4 queda redactat de la manera següent:

«1. Per ser admesos en el Programa i obtenir el reconeixement de l'ajuda econòmica d'acompanyament que preveu l'article 7, les persones desocupades han de presentar la sol·licitud d'incorporació dins de l'any següent comptat a partir de l'1 de maig de 2017. La sol·licitud s'ha de presentar, d'acord amb el model que es determini, a l'oficina de prestacions del Servei Públic d'Ocupació Estatal que correspongui a la persona desocupada. La sol·licitud s'ha d'acompanyar de la documentació acreditativa del fet que es reuneixen els requisits que recull l'article 2, i ha de contenir el compromís d'activitat que el sol·licitant ha de subscriure.

2. Una vegada el Servei Públic d'Ocupació Estatal hagi comprovat que es compleixen els requisits d'accés que recull l'article 2, s'ha d'informar el sol·licitant que, perquè sigui admès al Programa i se li aboni l'ajuda econòmica corresponent, ha d'acreditar haver dut a terme les accions de la recerca activa d'ocupació, en els termes que estableix l'article 3, així com tenir assignat un itinerari individual i personalitzat d'ocupació, en els termes que estableixen els articles 3 i 6.2.

Així mateix, s'ha de traslladar la sol·licitud al servei públic d'ocupació competent als efectes que iniciï les actuacions necessàries per a l'assignació d'un tutor individual, el diagnòstic del perfil del sol·licitant, i l'elaboració de l'itinerari individual i personalitzat d'ocupació en els termes que estableix l'article 6.

3. Una vegada s'hagi assignat al treballador el tutor individual, acreditada la recerca activa d'ocupació i elaborat l'itinerari individual i personalitzat d'ocupació, el Servei Públic d'Ocupació Estatal ha de dictar una resolució en què reconegui la incorporació del treballador al Programa, fet que implica el seu dret a percebre l'ajuda econòmica i la possibilitat, si s'escau, de compatibilitzar-la amb el treball en els termes que preveu l'article 8. El Servei Públic d'Ocupació Estatal ha de resoldre la sol·licitud en el termini màxim dels tres mesos següents a la data en què s'hagi presentat. Si transcorre aquest termini sense que s'hagi dictat una resolució expressa, s'entén que la sol·licitud s'ha desestimat per silenci administratiu.

4. Contra la resolució adoptada pel Servei Públic d'Ocupació Estatal es pot interposar una reclamació prèvia a la via jurisdiccional social en el termini de trenta dies des de la notificació».

Quatre. L'apartat 2 de l'article 6 queda redactat de la manera següent:

«2. Amb caràcter previ a l'admissió al Programa, el servei públic d'ocupació competent ha d'assignar al sol·licitant un tutor individual, que ha de facilitar la realització i l'acreditació de la recerca activa d'ocupació, en els termes que estableix l'article 3.b), i ha d'elaborar l'itinerari individual i personalitzat d'ocupació, tot això en el termini d'un mes des de la sol·licitud de l'admissió al Programa, a partir d'una entrevista individualitzada que permeti efectuar un diagnòstic previ del perfil del treballador.

Per facilitar la realització i l'acreditació de la recerca activa d'ocupació, el tutor pot proporcionar al sol·licitant la informació necessària sobre les agències de col·locació existents en el seu àmbit d'actuació i els serveis que presten, a fi que hi pugui efectuar la seva inscripció.

Així mateix, el pot informar sobre els portals d'ocupació, les ofertes d'ocupació disponibles i qualssevol altres instruments que li facilitin el compliment de les actuacions de recerca activa d'ocupació.

Les agències de col·locació que actuïn com a entitats col·laboradores dels serveis públics d'ocupació han de dur a terme la inscripció del sol·licitant en aquesta i, almenys, dues de les accions de les que recullen els apartats 3a a 6a de l'article 3.b), i així mateix n'han d'emetre la certificació corresponent».

Quinto. El paràgraf a) de l'article 6.6 queda redactat de la manera següent:

«a) La identitat del tutor individual que s'assigni al sol·licitant del Programa, l'acreditació de la recerca activa d'ocupació, els itineraris que s'elaborin i les col·locacions que s'efectuïn durant la vigència dels itineraris, així com el seguiment corresponent. Els itineraris s'han de comunicar immediatament un cop s'hagin elaborat».

Disposició transitòria única. *Aplicació del requisit relatiu a la inscripció com a demandant d'ocupació.*

Es poden incorporar al Programa d'activació per a l'ocupació les persones que tot i que no compleixin el requisit que estableix l'article 2.1.b) del Reial decret llei 16/2014, de 19 de desembre, d'estar inscrites com a demandants d'ocupació en data 1 de maig de 2017, ho hagin estat en les dates 1 de desembre de 2014 o 1 d'abril de 2016, sempre que reuneixin els altres requisits que exigeix l'article 2 de la norma esmentada, modificada pel present Reial decret llei.

Disposició final primera. *Títol competencial.*

Aquest Reial decret llei es dicta a l'empara del que estableix l'article 149.1.7a i 13a de la Constitució, que atribueixen a l'Estat la competència exclusiva sobre legislació laboral, sense perjudici de la seva execució pels òrgans de les comunitats autònomes, i les bases i la coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica, respectivament.

Disposició final segona. *Modificació de la Llei 18/2014, de 15 d'octubre, d'aprovació de mesures urgents per al creixement, la competitivitat i l'eficiència.*

La Llei 18/2014, de 15 d'octubre, d'aprovació de mesures urgents per al creixement, la competitivitat i l'eficiència, queda modificada de la manera següent:

U. Les referències efectuades a la «direcció general del Ministeri d'Ocupació i Seguretat Social que tingui atribuïdes les competències per a l'administració del Fons Social Europeu» a l'apartat 3 de l'article 92, l'apartat 2 de l'article 95, els apartats 2 i 6 de l'article 98, el primer paràgraf de l'article 102, les lletres i) i j) de l'apartat 1 de l'article 111, el paràgraf cinquè de la lletra a) de l'article 112, el paràgraf primer de la disposició addicional vint-i-vuitena i l'apartat 4 de la disposició final segona, queden substituïdes per la menció a la «unitat orgànica corresponent que designi el Ministeri d'Ocupació i Seguretat Social».

Dos. L'apartat 5 de l'article 98 queda redactat de la manera següent:

«5. La inscripció o renovació com a demandant d'ocupació en un servei públic d'ocupació implica la inscripció en el Sistema Nacional de Garantia Juvenil, si es compleixen els requisits que recull l'article 97. La data d'inscripció en el Sistema s'ha de correspondre amb la data d'inscripció o de renovació com a demandant d'ocupació.

A aquests efectes, es considera que es compleix el requisit que estableix la lletra g) de l'article 97 en el moment en què s'hagi procedit a la inscripció com a demandant d'ocupació.

Adicionalment, els serveis públics d'ocupació poden sol·licitar la inscripció en el Sistema Nacional de Garantia Juvenil de les persones inscrites com a demandants d'ocupació, des de l'1 de setembre de 2013 fins al 24 de desembre de 2016, que hagin participat en alguna de les accions que recull l'article 106 i, a l'inici de l'acció, compleixin els requisits que recull l'article 105. En aquest cas, la data d'inscripció s'ha de correspondre amb la data d'inici de l'acció. Així mateix, els serveis públics d'ocupació han d'informar d'aquesta circumstància la persona interessada als

efectes que aquesta pugui exercir els seus drets d'accés, modificació, cancel·lació i oposició».

Tres. El paràgraf tercer de l'article 112.a) queda redactat de la manera següent:

«La Comissió ha d'estar integrada per un màxim de tres representants de cadascuna de les comunitats autònomes participants en la Conferència Sectorial d'Ocupació i Afers Laborals d'entre els àmbits d'ocupació, educació, serveis socials i/o joventut, així com pels organismes intermedis del Fons Social Europeu de les comunitats autònomes i pels interlocutors socials. Igualment, han de formar part de la Comissió els membres que designi el Ministeri d'Ocupació i Seguretat Social, un representant del Ministeri d'Educació, Cultura i Esport, un representant del Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat, així com qualsevol altre membre que sigui competent per raó de la matèria».

Disposició final tercera. *Entrada en vigor.*

El present Reial decret llei entra en vigor el mateix dia de la seva publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 28 d'abril de 2017.

FELIPE R.

El president del Govern,
MARIANO RAJOY BREY